

ÜLENURME GÜMNAASIUMI HOOLEKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

09.05.2024 nr 1–3/65

Algus: kell 17.30

Lõpp: kell 19.30

Koosolekul osalesid: Lemmo Jonuks, Aimar Kivirüüt, Karin Peda, Liis Rosin, Tuuli Tohu, Kadri Tärna, Varpo Vare.

Koosolekult puudusid: Brit Mesipuu (välislahetuses), Triin Sarnit (haige), Gretta Nikolajeva (põhjus teadmata).

Koosolekule kutsutud: Ülenurme Gümnaasiumi direktor Tõnu Tender, õppealajuhataja Maili Mesipuu, õppealajuhataja Merje Aavik.

Koosoleku juhataja: Ülenurme Gümnaasiumi hoolekogu esimees Varpo Vare.

Koosoleku protokollija: Karin Peda.

Toimumiskoht: Ülenurme Gümnaasiumi lugemissaal.

PÄEVAKORD

1. ÜG põhimääruse (2017) uuendamisest. Põhimääruse mustandi arutamine.
2. Kambja valla üldhariduskoolide töö- ja palgakorralduse põhimõtete uuendamisest.
3. ÜG õppekava uuendamise põhimõtetest.
4. Päevakajalised küsimused.

1. ÜG põhimääruse (2017) uuendamisest. Põhimääruse mustandi arutamine.

Kooli direktor Tõnu Tender märkis teema sissejuhatuseks, et Eesti kooli kolm kõige olulisemat dokumenti on kooli arengukava, kooli põhimäärus ning kooli õppekava. Hoolekogu on varasemalt põhjalikumalt arutanud ning heaks kiitnud ÜG arengukava 2024–2029, mille Kambja valla volikogu on oma 21.02.2024. a istungil kinnitanud. Täna õppes koosolekul on arutlusel nii ÜG uue põhimääruse mustand kui ka kooli õppekava arendamisega seonduv. Näiteks Soome koolidel ei ole arengukava, sealsete õppeasutuse keskne dokument on kooli õppekava.

ÜG põhimääruse (mustandi) teksti on ajakohastatud, see on püütud tegelikkusega kooskõlla viia. Näiteks veel kehtivas põhimääruses sisaldub väljend Ülenurme vald, kuid peab olema Kambja vald. Põhimääruse teksti on kohati lühendatud, kuna see ei pea PGSi dubleerima. Samas on põhimäärusesse lisatud asjakohaseid punkte, nt kooli raamatukogu täidab lisaks muudele funktsioonidele ka koolimuuseumi ülesandeid ning on vaimne virgestuskeskus – seal saab mängida lauamänge, kasutada lauaarvutit, lugeda ja sirvida raamatuid ja ajakirju, seal korraldatakse erinevaid ettevõtmisi: kohtumised lugemiskoeraga, ettelugemistunnid, seal saab kott-toolidel ja diivanil puhata jms.

Täiendatud on eri sihtrühmade õigusi ja kohustusi.

Lemmo Jonuks: Kuidas on tagatud näiteks verbaalsete rünnakute korral õpilaste, õpetajate ja teiste koolitöötajate kaitse?

Tõnu Tender: See ei ole kooli põhimääruse teema, vaid peab kajastuma kooli kodukorras. Kodukorda me täna põhjalikult ei aruta, kuid sedagi tuleb lähemal ajal kindlasti täiendada.

Varpo Vare: Kooli kodukorras tuleks sätestada täpsemalt konfliktide lahendamine eri osapoolte vahel, nt tundi segav õpilane jms.

Maili Mesipuu: Ette on tulnud juhtumeid, kus oleme mõneks ajaks õpilase koolist eemaldanud.

Otsus: Hoolekogu arutas ÜG põhimääruse uuendused läbi ning kiitis heaks.

2. Kambja valla üldhariduskoolide töö- ja palgakorralduse uuendatud põhimõtetest.

Kambja valla üldhariduskoolide töö- ja palgakorralduse uuendatud põhimõtted on esitatud Kambja valla kodulehel aadressil: <https://www.kambja.ee/opetaja-too-ja-palgakorralduse-kaasajastamine>.

Teema kohta jagasid selgitusi abivallavanem Liis Rosin, direktor Tõnu Tender ja õppealajuhatajad Merje Aavik ning Maili Mesipuu.

Liis Rosin: Kambja vallavalitsus on otsustanud mõtestada ning uuendada valla üldhariduskoolide töö- ja palgakorraldust. Käesoleval aastal on toimunud valla üldhariduskoolide direktorite, õppealajuhatajate, abivallavanema ja kaasatud haridusspetsialistidega koos arutelukoosolekut. Õpetajate palgakorralduse uuendamisel lähtutakse järgmistest üldistest põhimõtetest: 1. Avatud organisatsioonikultuur. 2. Ühine arusaam töö- ja palgakorralduse põhimõtetest. 3. Õpetaja töötasu kindlus.

Kambja valla eesmärk on, et meie koolide õpetajad saaksid suuremat töötasu kui riiklik alammäär. Kindlasti tuleb vältida õpetajate ülekoormust ja sellega kaasnevaid terviserikkeid ning arvestada õpetajate personaalsete töökohustustega. ÜG õpetajatega toimub kohtumine 21. mail. ÜG õpetajad saatsid vallavalitsusele 16 küsimusega kirja, millele kindlasti kirjalikult vastatakse. Aastakümneid on õpetajatöö koormuse arvestust peetud kontakttundidest lähtuvalt, kuid alates 2013. aastast kehtib seadusega õpetajale lühendatud nädalatööaeg, mis on 35 astronoomilist tundi. Kuna õpetaja tohib ühe omavalitsuse piires töötada ühel ametikohal, siis nimetatud tundide arvust ei tohi õpetaja töökoormus üle minna. Lisatööd tasustatakse eraldi, kuid vältida tuleb püsivat lisatööd.

Tõnu Tender: Seadusi tuleb täita. Suurte klassidega koolis tekitab õpetajatele raskusi kõikide tööülesannete mahutamise 35 astronoomilise tunni sisse. Kogenud õpetajate tööetika ei luba latti alla lasta ega tööd pooleli jätta, kui kell kukub. Ollakse harjunud usinalt ning tervist säästmata töötama.

Maili Mesipuu: Õpetaja tööaja kaardistusi on varemalt tehtud ning õpetajad peavad oma tööd ümber mõtestama ning kohustused üle vaatama. Lähimatel aastatel on ÜG-s kõrgaeg, kus õpilasi on väga palju ning kool vajab rohkesti koolitöötajaid. Tõrvandi kooli avamisega hakkab järk-järgult langema ÜG õpetajate koormus ning klassikomplektid jäävad veidi väiksemaks, edaspidi pole enam tarvis nii palju täiskoormusega õpetajaid. Väiksemad õpperühmad ei ole majanduslikult rentaablid ning teise võõrkeele valikus on juba toimunud muutused, vene keelt valitakse tunduvalt vähem. 2024/2025. õa prognoos: õpilaste arv väheneb ÜG-s ainult vähesel määral, kuid kolm aastat loetaksegi üleminekuperioodiks, kus osal Tõrvandi õpetajatel ei ole täiskoormust. Momendil ei ole teada, kui palju lapsi otsustab Tõrvandi kooli kasuks.

Merje Aavik: Praeguse teabe järgi siirdub 21 ÜG last Tõrvandi kooli, kuid lõplik arv selgub alles augustis või septembris.

Varpo Vare: Väga tore, et vallas tegeletakse õpetajate palgaküsimusega.

Karin Peda: Õpetajate esindajana julgen väita, et uuest palgakorralduses süsteemist õpetajad aru ei saa, tundub, et tegemist on hämmamisega. Õpetajad ei saa aru, mille alusel hakatakse tasustama, kui mingit konkreetset skaalat ei ole.

Tõnu Tender: Praeguses etapis on kooli pidaja uute põhimõtete väljatöötamiseks kaasanud direktorid ja õppejuhid. Kuid õpetajatelegi kavandatakse teemakohaseid teabepäevi – ÜG-s 21. mail – õpetajatele antakse kindlasti võimalus küsimiseks ning kaasa mõtlemiseks. Oluline on hoida fookuses hariduse kvaliteeti, laste ning õpetajaskonna heaolu ja vaimset tervist.

Koolide edetabeleid ei tasu liialt üle tähtsustada, kuid mingeid tendentse need näitavad. „Õhtulehe” hiljutises väljaandes avaldatud põhikoolide tabelis on ÜG eelmise õppeaasta 35. kohalt tõusnud 27. kohale. Praegu ei saa me üheselt väita, kas tegu on õpetajaskonna väga hea tööga või tubli ja targa õpilaskonnaga (tugeva lennuga). Riigikogu Arenguseire keskus toob oma uuringus välja, et klasside / rühmade suurus või väiksus on õppetöö tulemuslikkuses väga oluline: väiksemate klasside positiivne mõju ilmneb eelkõige nõrgemate ja keskmise akadeemilise suutlikkusega õpilaste tulemustes.

Lemmo Jonuks: Palka võiks diferentseerida vastavalt tööpanusele. Kas arvestatakse õpetaja sisulist tööd või lähtutakse õpetaja staažist? Palk, aga samuti õpetaja enesearendus võiks olla õpetaja motivaatoriks. Kuidas hoida ja motiveerida noori õpetajaid?

Varpo Vare: Kõik peaks ikkagi olema seadusega määratletud, ei saa olla juhuslikku jagamist.

Liis Rosin: Koolipidaja annab koolile eelarve ja kooli juhtkond peab sellega välja tulema, see ongi koolijuhi autonoomsus.

Merje Aavik: Kool peab täitma õppekava, kuid rahakott seab oma piiranguid ning diferentseerida eriti ei saa.

Liis Rosin: Haridusministeeriumis töötatakse välja õpetaja karjäärimudelit, kus fookuses on tööaeg, samuti kaalutakse nt meisterõpetaja taseme väljatoomist.

Varpo Vare: Ehk peaks kool ise välja töötama kriteeriumid õpetajate motivatsioonipaketiks? Motivatsioonipakett koosneb nii rahalisest kui ka mitterahalisest poolest.

Otsus: Vallavalitsuse töörühm ja mentorid tutvustavad töö- ja palgakorralduse uuendamise vajadusi ÜG õpetajatele jt koolitöötajatele ning selle olulise teemaga tegeletakse edasi. Kui ÜG töö- ja palgakorralduse uued põhimõtted on kollektiiviga kokku lepitud, siis arutatakse teemat hoolekogus uuesti.

3. ÜG õppekava uuendamisest.

Tõnu Tender: Haridusteadlased, sh Tallinna Ülikooli haridusteadlased peavad kooli kõige tähtsamaks dokumendiks kooli arengukava. See on kooli hariduselu kvintessents või visiitkaart. Riiklikust õppekavast (RÕK) lähtudes tuleb muudatusi teha ka kooli õppekavas (KÕK). Kooli õppekava on koolipere kokkulepe. Riiklik õppekava on ühiskondlik kokkulepe ning jagatud arusaam sellest, milliste tarkuste, oskuste ja hoiakute kujunemist kool toetama peaks. See on ühelt poolt haridusstandard, kokku lepitud visiooni kirjeldamine õpitulemustena ehk väljundipõhiselt, samas poliitilise dokumendina õigusruumi looja: PGS-i rakendusakt, mis määratleb õpilase, õpetaja ja kooli õigused ja kohustused omavahelises pedagoogilises suhtes ning samuti teaduspõhine dokument, mis on valminud teadlaste ja valdkonnaekspertide ühistööna. Ei looda täiesti uut õppekava, selle arendamisega seotud põhimõtted ei ole muutunud, neid vaid ajakohastatakse. Ei ole muudetud PGS-ist tulenevaid regulatsioone (sh õppekoormus, õppeainete nimetused vms) ning õppekavade üldosas kirjeldatud alusväärtusi. Uuendusena viiakse lahku põhikooli (PK) ja gümnaasiumi (G) õppekavad. Muudetud on mõningaid ainevaldkondi ning seejuures ka ainekavasid: õppekavade lisad ehk ainevaldkonnad, ainekavad, valikõppeainete ja -kursuste kavad. RÕKi üldosas rõhutatakse KÕKi võimalusi õppe paindlikul korraldamisel, nt õppesisu valimine, õppeainete lõimimine, koolivälise õppimise arvestamise võimaldamine, lõimitud ainekavade

esitamine, õppeainete ülesus, valikkursused jm. RÕKi alusel koostab kool KÕKi: selles kirjeldatakse õppe rõhuasetusi ja tegevusi õppekava täitmiseks.

Maili Mesipuu: Gümnaasiumis jäi miinimumkursuste arv samaks: 96, lisakursusi võib gümnasist juurde võtta nii palju, kui soovib. ÜG-s on rohkem matemaatikakursusi ning esimese võõrkeele kursusi, mis on riigieksamite ained. Ainekava uuendustega on tegeletud nii jõulu- kui ka aprillivaheajal.

Kuna suund on võetud arvutipõhiste põhikooli lõpueksamitele, siis tuleb arvutiõpetuse mahtu ÜG-s suurendada. Käesoleva aasta põhikooli lõpetajad on läbinud arvutipõhiselt kõik katseksamid (eesti keel, matemaatika, inglise keel), samuti korraldatakse 10. klassi sisseastumiskatseid alates 2017. a arvutipõhiselt. Katseeksamiteks oli k.a. tarvis 104 arvutikohta, kuna õpilastel tuli personaalselt ülesandeid lahendada. Prognoosi kohaselt suureneb järgnevatel aastatel eksameid tegevate õpilaste arv: 2024.–2025. õa 128 õpilast ja 2025.–2026. õa 154 õpilast. ÜG katseeksamitel koostöö toimis, selle korraldamisega olid seotud peaaegu kõik õpetajad, ülejäänud klassidele toimus e-õppepäev.

Merje Aavik: Algkooliastmes lisandus sellest õppeaastast 1. ja 2. klassidele reaalsuund. Tulemused on juba näha: Känguru võistlusel oli 5000 osavõtja seas parim 30. koht ning rahatarkuse olümpiaadil olid ÜG õpilased esimesel kümnel kohal.

Kadri Tärna: Kool võiks tulevikus koostööd proovida VOCOga. Siis saaksid õpilased aimu, millest tööelu koosneb.

Lemmo Jonuks: Samuti saab ära kasutada töövarjupäevi, mis võivad anda ideesid edasisteks õpinguteks. Üks valikaine võiks olla meditsiin. Õpilased saaksid töövarjuna käia 3–4 tundi kohtades, kus nad tavaliselt käia ei saa.

Maili Mesipuu: Gümnaasiumiastmesse sisseastujate arvu me lähiajal suurendada ei saa, see jääb 10. klassides kuni 64 õpilasele. Hästi tegutseb loodussuund (u 20 õpilast), kus koostöö toimib eriti hästi Tartu Ülikooli ja Maailikooliga. Humanitaarsuunas on ajalooõpetajal tekkinud visioon, mida võiks arendada. Samuti toimivad reaal- ja spordisuund.

Tõnu Tender: Kooli õppekava ei saa mitte kunagi lõplikult valmis, selle arendamine peab toimuma järjepidevalt.

Otsus: ÜG õppekava uuendamisega tegeletakse juunis ja augustis ning 1. septembrist 2024 hakkab kehtima uuendatud õppekava.

4. Päevakajalised küsimused.

4.1. ÜG Vanemate kogu ja kooli vaheline „Ühiste heade kavatsuste protokoll” allkirjastati aprillis 2024 ning on kooli kodulehel üleval.

4.2. Haridusvaldkonna edetabelitest. „Õhtulehes” hiljuti avaldatud tabelis on ÜG (põhikool) oma tulemuste põhjal Eestis 27. kohal, eelmisel aastal olime sama allika põhjal 35. kohal.

4.3. Huvi ÜG gümnaasiumiastme vastu.

ÜG saab uuel õppeaastal avada kaks 10. klassi kokku umbes 60–64 õpilasega. Käesoleva aasta aprillis said u 30 ÜG tublit õpilast direktorilt tänukirja-kutse jätkata oma haridusteed ÜGs. Osa neist jätkabki Ülenurme Gümnaasiumis, osa alles kaalub valikuid ning osa lahkub linnakoolidesse. 23.04 tegi ÜG katsed 221 õpilast väljastpoolt meie kooli ning 29.04 (varupäeval) – veel 37 õpilast, seega väljastpoolt ÜGd 258 õpilast. ÜG õpilastest osales kooli katsetel 42 õpilast. ÜG õpilastega on vestlused lõppjärgus ning alustatakse vestlusi kandidaatidega väljastpoolt.

4.4. Varpo Vare tänas kohalviibijaid võimaluse eest töötada kaheksa aastat hoolekogu esimehena ning andis teada, et seoses oma kolmanda lapse kooli lõpetamisega k. a juunis ei saa ta enam ÜG hoolekogus jätkata.

Varpo Vare
Koosoleku juhataja

Karin Peda
Protokollija